

Dagbehandeling levert ziekenhuizen leegstand op?!

3 juni 2016

In februari 2016 is voor de verschillende opleidingen van het Instituut voor Gebouwde Omgeving het Praktijk Integratieproject (PI-project) van start gegaan, hierbij zijn studenten van verschillende opleidingen aan elkaar gekoppeld.

Wij, vijf derdejaars studenten aan de Hogeschool Rotterdam, hebben in de afgelopen periode onderzoek gedaan naar de vraag: In welke mate levert dagbehandeling leegstand op bij cure ziekenhuizen in Zuid-Holland? Dit naar aanleiding van eerdere berichtgeving in het Algemeen Dagblad waarin werd vermeld dat onderzoeksbureau Arcadis hier onderzoek naar heeft gedaan voor heel Nederland. Het PI-project is in opdracht van het Centre of Practise Zorglogistiek Zuid-Holland uitgevoerd.

Uit het onderzoek van Arcadis (Groeiende zorg, krimpende ziekenhuizen) in 2015 werd geconcludeerd dat ziekhuisen in Nederland steeds meer met leegstand te maken gaan krijgen. Tijdens de projectperiode hebben wij onderzoek gedaan naar verschillende ziekenhuizen in Zuid-Holland op het gebied van leegstand en het verband met dagbehandelingen.

Om een betrouwbare uitspraak te kunnen doen, zijn er zeven ziekenhuizen die samen meer dan de helft van het totaal aantal bedden in Zuid-Holland hebben, benaderd. In figuur 1 staan de kerngegevens van de betrokken ziekenhuizen.

Gegevens 2013	Aantal Bedden	Aantal opnames	Aantal verpleegdagen	Aantal patiënten dagverpleging
Groene Hart Ziekenhuis	619	19.093	92.755	23.735
Reinier de Graaf Gasthuis	881	24.544	122.232	21.985
Albert Schweitzer Ziekenhuis	722	33.267	174.184	45.972
Erasmus Medisch Centrum	1.320	41.100	274.000	9.000
Leids Universitair Medisch Centrum	882	22.120	137.708	21.939
Maasstad Ziekenhuis	574	28.106	136.660	36.787
Medisch Centrum Haaglanden	825	24.504	135.878	27.115

Figuur 1. Kerngegevens ziekenhuizen

Er is gevraagd of men te maken heeft met leegstand, en of dit in verband staat met de toename van het aantal dagbehandelingen. Drie van de zeven ziekenhuizen waren bereid de vragen die wij hadden te beantwoorden. Twee van de zeven ziekenhuizen hebben aangegeven dat zij zelf geen inzicht hebben in deze cijfers. De andere twee ziekenhuizen hebben aangegeven dat zij geen tijd hadden om deel te nemen in het onderzoek. Van alle geselecteerde ziekenhuizen zijn de jaarverslagen gebruikt om extra informatie te verkrijgen. Uit het geheel van de verkregen informatie blijkt dat geen van de door ons benaderde ziekenhuizen kampt met leegstand. De ziekenhuizen zijn bezig met de toekomst door middel van samenwerking met specialisten en het fuseren van verschillende zorginstellingen. Ook het feit dat vier van de zeven ziekenhuizen bezig zijn met verbouwen, of nieuwbouw plegen geeft aan dat zij bewust bezig zijn met de toekomst. De verwachting is daarom dat ziekenhuizen in Zuid-Holland in de nabije toekomst geen leegstand zullen ervaren.

Geconcludeerd kan worden is dat de ziekenhuizen in Zuid-Holland momenteel niet te maken hebben met directe leegstand naar aanleiding van het toename van de dagbehandelingen. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat ziekenhuizen momenteel wel bezig zijn met de toekomst. De ziekenhuizen willen inspelen op de toenemende dagbehandelingen door alvast in overweging te nemen of eventuele locatie is de toekomst gesloten kunnen worden, maar dit is pas vanaf 2020 aan de orde. Mochten ziekenhuizen in de toekomst toch te maken krijgen met de leegstand door de toename van het aantal dagbehandelingen, dan kan erop ingespeeld worden door locaties te verkopen, een zorghotel te creëren, in te spleen op eenpersoonkamers of meer diensten aan te bieden door meer patiënten te trekken.

Mochten ziekenhuizen in Zuid-Holland toch te maken gaan krijgen met leegstand, zijn er een aantal oplossingen mogelijk:

- Een locatie kan volledig verkocht worden en een herbestemming of transformatie krijgen. Het is voor een projectontwikkelaar bijvoorbeeld mogelijk om woningen, kantoren of winkels te creëren op een locatie.
- Er kan gekozen worden om van een locatie een zorghotel te maken. Dit is een hotel waar mensen die langdurige verzorging nodig hebben naar toe kunnen gaan om te herstellen van hun operatie in alle rust en in een woonomgeving.
- De mogelijkheid bestaat om meer gebruik te gaan maken van één persoon kamers. Op deze manier zijn de kamers groter, hebben mensen meer rust en is de mogelijkheid op herstel wellicht nog hoger.
- Een andere kans voor ziekenhuizen is om uit te breiden door nieuwe diensten aan te bieden aan klanten. Dit kan uiteindelijk nieuwe en meer klanten aantrekken.
- Daarnaast kunnen lege ruimten gebruikt worden om overvolle ruimten leger te maken: twee vliegen in één klap.

Kevin Berghout, Luc Happee, Laura Over de Vest, Rasha Ibrahim en Jannieke van Zijderveld.

Supervisie: M. el Ouasghiri